

2020-11-12

Socialdepartementet

Karin Pilsäter
Karin.Pilsater@tco.se
070-382 65 55

Översyn av insatser enligt LSS och assistansersättningen, SOU 2018:88

S2019/00088/SOF

TCO har beretts möjlighet att avge yttrande över *Översyn av insatser enligt LSS och assistansersättningen, SOU 2018:88*, och inkommer härmed med följande yttrande. Yttrandet avser endast frågan om huvudmannaskap, anställningsvillkor och ersättningsmodell.

11.4.1 Ansvarsfördelningen

TCO tillstyrker att staten får hela ansvaret för assistansen. Uppdelningen mellan stat och kommun utifrån antal timmars grundläggande behov har medfört att likvärdigheten kan brista. Insatser enligt LSS föreslås fortsatt vara ett helt kommunalt ansvar och det innebär att det är två olika huvudmän för personer som beviljas insatser enligt båda systemen. TCO förordar ändå utredningens modell att ha ett enhetligt huvudmannaskap för assistansen som sådan.

12.7.4 Ersättningen differentieras

TCO tillstyrker förslaget. I och med att det föreslås krav på anställningsvillkor i nivå med gällande kollektivavtal är det också en rimlig modell att ersättningen differentieras på det sätt som föreslås.

12.7.7 Krav på kollektivavtal eller kollektivavtalsliknande villkor för att få anordna personlig assistans

TCO tillstyrker att det ställs som villkor för att beviljas tillstånd att bedriva verksamhet med personlig assistans att nivåerna på de anställdas lön, försäkringar och pension minst följer ett centralt kollektivavtal som tillämpas i hela Sverige på motsvarande arbetstagare.

Det är centralt för kvaliteten i denna typ av välfärdsverksamhet att den som utför arbetet har goda villkor. Genom krav på kollektivavtal eller villkor i nivå med sådant säkerställs dessutom att den ersättning som utgår också används i verksamheten för detta syfte.

TCO önskar särskilt kommentera villkoret angående pension. Pensionen är en viktig del av löneförmånen. För arbetsgivare är utgifter för personalens tjänstepension en stor utgift vid sidan av lönerna. Samtidigt är det för den anställde svårt att kontrollera att tjänstepensionsavsättningar görs, och många känner inte till vikten av det. Detta gör att det finns ett incitament att försöka skära i den här utgiften och avstå från att teckna pension för sina anställda.

Tjänstepension är för de flesta arbetstagare en avgörande förutsättning för ett tryggare ekonomiskt liv som pensionär. Det finns alltså ett mycket starkt samhällsintresse av att så många arbetstagare som möjligt omfattas av tjänstepension, samtidigt som det finns ett mycket starkt incitament för mindre seriösa arbetsgivare att avstå från att teckna tjänstepension för sina medlemmar.

TCO anser att uppföljning i LSS-branschen är av särskild vikt mot bakgrund av de problem som branschen tampats med. Det behöver därför regleras hur kontroll av att dessa villkor uppfylls där tillstånd till verksamheten givits utan att det finns kollektivavtal tecknat.

Därigenom kommer också attraktiviteten i att vara verksam för att genom fusk med dåliga villkor nå höga vinster att kraftigt begränsas.

Därutöver hänvisas till inlämnade remissyttranden från Vision och Vårdförbundet.

Therese Svanström
Ordförande

Karin Pilsäter
Utredare